

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 vtrum inobedientia sit peccatum mortale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

QVAESTIO CV.

De Inobedientia in duos articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de inobedientia.

Et circa hoc quaruntur duo. Primo, Vtrum sit peccatum mortale. Secundo, Vtrum sit grauisimum peccatorum.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum inobedientia sit peccatum mortale.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, qd inobedientia non sit peccatum mortale. Ob-

ne enim peccati est inobedientia, vt patet per diffinitione Ambrosij * superi* posita. Si ergo inobedientia esset peccati mortale, oē peccati esset mortale.

2 Præ. Gregor. dicit 3. i. Moral. * quod inobedientia oritur ex inani gloria: sed inanis gloria non est peccatum mortale. ergo nec inobedientia.

3 Præ. Tunc dicitur aliquis esse inobediens, qn superioris præceptum non implet: sed superiores multoties præcepta multiplicant, quæ vix, aut nunquam omnia pnt obseruari. Si ergo inobedientia esset peccatum mortale, sequeretur qd homo non posset vitare mortale peccatum, quod est inconueniens. non ergo inobedientia est peccati mortale.

SED CONTRA est, quod ad Romanos 1. & secundæ ad Tim. 3. inter alia peccata mortalia computantur parentibus non obediens.

RESPON. Dicendū, qd sicut supra dictū est, * peccatum mortale est, quod contrariatur charitati, p quam est spiritalis vita. Charitate autem diligitur Deus, & proximus. Exigit autem charitas Dei, vt eius mandatis obediatur, vt supra dictum est. Et ideo inobedientem esse diuinis præceptis est peccatum mortale, quasi diuinæ dilectionis cōtrariū. In præceptis aut diuinis continetur, qd etiam superioribus obediatur. Et ideo etiam inobedientia, qua quis inobediens est præceptis superiorū, est peccatum mortale, quasi diuinæ dilectioni cōtrariū, s m illud ad Ro. 13. Qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit. Cōtrariatur insup dilectioni pximi, iquā tū superiorū pximo subtrahit obediētiā, quā ei dēt.

AD PRIMVM ergo dicendū, qd illa diffinitio Ambrosij datur de peccato mortali, quod habet perfectam peccati rationem. Peccatum autem veniale non est inobedientia, quia non est contra præceptum, sed præter præceptum. Nec etiam omne peccatum mortale est inobedientia proprie, & per se loquendo, sed solum tunc, quando aliquis præceptum contemnit: quia ex fine morales actus speciē habent. Cum aut facit aliquid contra præceptum, non propter præcepti contempum, sed propter aliquid aliud, est inobedientia materialiter tantum, sed pertinet formaliter ad aliam speciem peccati.

AD SECVDVM dicendum, qd inanis gloria appetit manifestationē alicuius excellentiæ. Et quia us ad quandam excellentiam ptinere, qd homo pceptis aliterius nō subdatur: inde est qd inobedientia ex inani gloria oritur. Nihil autē prohibet ex peccato ve-

niali oriri mortale, cum veniale sit dispositio ad mortale.

AD TERTIVM dicendum, qd nullus obligatur ad impossibile: & ideo si tot præcepta prælatus aliquis ingerat, seu iniungat, quod subditus ea implere nō possit, excusatur a peccato. Et ideo prælati abstinere debent a multitudinē præceptorum.

ARTICVLVS II.

Vtrum inobedientia sit grauisimum peccatorum.

AD SECVDVM sic proceditur. Videtur, quod inobedientia sit grauisimum peccati. Dicitur enim 1. Regum 15. Quasi peccatum arietandi est repugnare, & quasi scelus idolatria nolle acquiescere: sed idolatria est grauisimum peccatum, vt supra habitum est. * ergo inobedientia est grauisimum peccatum.

2 Præ. Illud peccatum dicitur esse in Spiritum sanctū, per quod tolluntur impedimenta peccati, vt supra dictū est: * sed per inobedientia contemnit homo præceptum, quod maxime retrahit hominem a peccando. ergo inobedientia est peccatum in Spiritum sanctum: & ita est grauisimum peccatum.

3 Præ. Apostolus dicit ad Romanos 5. Quod per unius inobedientiam peccatores multi constituti sunt: sed causa videtur esse potior effectu. ergo inobedientia videtur esse grauius peccati, quam alia quæ ex ea causantur.

SED CONTRA est, qd grauius est contemnere præcipientē, quam præceptum: sed quedam peccata sunt contra ipsam personā præcipientis, sicut patet de blasphemia, & homicidio. ergo inobedientia nō est grauisimum peccati.

RESPON. Dicendum, qd non omnis inobedientia est æquale peccatum. Potest enim vna inobedientia esse grauior altera duplicitè. Vno modo, ex parte pceptientis. Quamuis enim omnē curam homo apponere debeat ad hoc, quod cuiuslibet superiori obediatur, tū magis est debitum qd homo obediatur superiori, quam inferiori potestati, cuius signū est, qd præceptum inferioris prætermittitur, si sit pcepto superioris contrariū. Vnde consequēs est, quod quāto superior est ille qui præcipit, tanto ei inobedientem esse sit grauius, & sic inobedientem esse Deo, est grauius quam inobedientē esse homini. Secundo, ex parte præceptorum. Non enim præcipiens æqualitè vult impleri oia quæ mādatur. Magis, n. vnusquisq; præcipiens vult finē,

Super Quæstio. 103. Articulus secundum.

In artic. 1. eiusdem 105. qo. nota primo, qd in litera inobedientia diuini præcepti grauius dicitur peccatum, quam adulterium ex ipsa ratione inobediētiæ, quia scilicet est peccatum cōtra Deum: illud vero est peccatum in hominem. Et ex principio corporis articuli manifestat sensus intentus, quod scilicet intendit de illa inobedientia ratione, quæ retinetur ex parte præcipientis Dei. Nam cum ad præceptū tria concurrant, scilicet præcipientis excellentia, actus præceptus, & ipsum præceptum, author in litera grauitatem inobediētiæ graduat ex duobus primis, scilicet diuersitate præcipientium, & re præcepta: & ex excellentia Dei præcipientis, inobedientiam diuini præcepti præponit peccato in hominem, ut patet in litera. Quo fit ut presens litera aut intelligatur de ratione causali inobediētiæ, est enim excellentia præcipientis ratio causalis inobediētiæ, ut in q. præcedente art. 2. ad 4. dixit author: aut intelligatur de ratione formali inobediētiæ, qua constituitur in hoc, quod est esse peccatum contra Deum, iuxta ibidem a nobis explanata. & licet uterque sensus in idē deducatur, sensus tamē formalis est & c. Declaranda occurrit deinde litera, quia obscura apparet. Scito ergo quod litera ab illo loco, Sic ergo oportet secundum diuersos inobediētiæ gradus, incipit applicare ad propositum, & tres, aut quatuor comparationes facere. Prima est inter inobedientiam Dei, & peccatum contra hominem, scilicet Dei inobedientia. Verbi gratia.

Opu. 64. c. 11. & Heb. lect. 2.

Q. 94. art. 3. Q. 14. art. 2.